

Karavīru un represiju upuru kapu un piemiņas zīmju atjaunošanas, rekonstrukcijas un remonta darbu kārtība

Darbu kārtība izstrādāta pamatojoties uz principiem, kas noteikti

15.05.1997. likumā "Par līgumu starp Latvijas Republikas valdību un Vācijas Federatīvās Republikas valdību par karā kritušo personu apbedījumiem" [stājas spēkā 23.05.1997.] un 1996. gada 24. janvāra līguma starp Latvijas Republikas Valdību un Vācijas Federatīvās Republikas Valdību par karā kritušo personu apbedījumiem;

17.07.2008. likumā "Par Latvijas Republikas valdības un Krievijas Federācijas valdības vienošanos par Latvijas apbedījumu statusu Krievijas Federācijas teritorijā un Krievijas apbedījumu statusu Latvijas Republikas teritorijā" [stājas spēkā 31.07.2008.] 2¹. pantu, saskaņā ar kuru, biedrība "Brāļu kapu komiteja" valdības delelēģēto uzdevumu un savas kompetences ietvaros, veic veic pašvaldībām iesniegto rekonstrukcijas projektu un veikto labiekārtošanas darbu novērtējumu, kā arī nodrošina saraksti ar pašvaldībām un informācijas apkopošanu par plānotajiem karavīru apbedījumu vietu rekonstrukcijas un remonta darbiem;

citos Latvijas normatīvajiem aktos, kas saistīti ar karavīru apbedījumu vietu ierīkošanu un uzturēšanu, to skaitā 19.05.1994. likums "Par pašvaldībām" (stājas spēkā 09.06.1994.); 09.07.2013. Būvniecības likums, (stājas spēkā 01.10.2014.); 19.08.2014. MK noteikumi Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi"; 12.02.1992. likums "Par kultūras pieminekļu aizsardzību" (stājas spēkā 11.03.1992.); 26.08.2003. MK noteikumi "Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu" ; 09.12.1999. likums "Valsts valodas likums" (stājas spēkā 01.09.2000.)

1. Karavīru un represiju upuru kapu un piemiņas zīmju atjaunošanas, rekonstrukcijas un remonta darbu kārtība (instrukcija) attiecas uz dabā atzīmētām karavīru un represiju upuru apbedījumu vietām (kapsētām, kapsētu nodalījumiem (sektoriem), atsevišķiem kapiem, kā arī no jauna ierīkojamām karavīru un represiju upuru kapsētām.
2. Biedrība "Brāļu kapu komiteja" (turpmāk – BKK) valdības delelēģēto uzdevumu un savas kompetences ietvaros, veic pašvaldībām iesniegto rekonstrukcijas projektu un veikto labiekārtošanas darbu novērtējumu un dod rakstisku atzinumu pašvaldībai par minēto darbu izpildes nosacījumiem, kā arī esošo piemiņas zīmju saglabāšanas un norādes zīmju izvietojšanas principiem.

3. Visi atjaunošanas, rekonstrukcijas, remonta un arī labiekārtošanas darbi, kas tiek veikti saistībā ar būvi, šī termiņa skaidrojumā Būvniecības likuma ietvaros, veicami saskaņā ar Būvniecības likuma un Vispārīgo būvnoteikumu prasībām.

Persona, kas ierosina būvniecību, iesniedz būvvaldei ieceres iesniegumu, ka arī vispārīgajos būvnoteikumos paredzētos dokumentus.

Pēc to izskatīšanas būvvalde izsniedz būvatļauju ar projektēšanas nosacījumiem. Pēc būvatļaujas saņemšanas tiek uzsākta būvatļaujas nosacījumu izpilde, nodrošinot būvprojekta izstrādi vispārīgajos būvnoteikumos noteiktajā apjomā.

Būvprojektu izstrādāt un uzņemties pilnu atbildību par tā risinājumiem drīkst sertificēts speciālists –arhitekts, būvkonstruktors (ja būvprojekts skar konstrukciju nestspējas jautājumus) vai cits speciālists attiecīgajā nozarē.

Kad būvprojekts izstrādāts, to iesniedz būvvaldē, lai tās darbinieki varētu pārbaudīt, vai ir izpildīti visi projektēšanas nosacījumi. Ja atbilde ir pozitīva, tad būvvalde būvatļaujā izdara atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi. Reālos būvdarbus objekta drīkst uzsākt pēc tam, kad būvvalde izdarījusi atzīmi būvatļaujā par tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi un būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi.

Būvdarbu kontroli atbilstoši šajā likumā noteiktajai kompetencei veic būvinspektori. Būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīgā būvniecība.

Būvinspektoram, veicot būvniecības kontroli, ir tiesības apskatīt un pārbaudīt būvi un būvlaukumu būvdarbu laikā.

Veicot būvdarbu kontroli, būvinspektori pārbauda :

- 1)būvdarbu uzsākšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- 2)būvdarbu veikšanas atbilstību būvprojektam un normatīvo aktu prasībām;
- 3)būvizstrādājumu atbilstību apliecinājošas dokumentācijas esamību būvlaukumā;
- 4)vides aizsardzības prasību ievērošanu būvlaukumā;
- 5)autoruzraudzības un būvuzraudzības veikšanu.

Ja būvinspektors konstatē patvaļīgu būvniecību, viņš aptur būvniecību un uzraksta atzinumu, bet būvvalde izskata jautājumu un pieņem vienu no šādiem lēmumiem :

- 1)par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu;
- 2)par atļauju atsākt būvdarbus pēc normatīvo aktu prasību izpildes.

Lēmums par būvdarbu apturēšanu, kas ietverts būvinspektora atzinumā, lēmums par būvdarbu pārtraukšanu vai lēmums par būvatļaujas

atcelšanu, tās atzīšanu par spēku zaudējušu izpildāms nekavējoties. Šā lēmuma apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Ja lēmums par būvdarbu apturēšanu netiek pildīts, tā pieņēmējs var nodrošināt šā lēmuma izpildi, piemērojot aizvietotājizpildi (tai skaitā nosakot aizliegumus attiecībā uz objektu vai teritoriju, kurā atrodas objekts) un citus Administratīva procesa likumā noteiktos piespiedu izpildes līdzekļus.

4. Ja remonta, atjaunošanas un rekonstrukcijas darbi plānoti valsts aizsargājama kultūras pieminekļa teritorijā vai aizsardzības zonā, vai arī karavīru kapsētā esošais piemineklis (memoriālais ansamblis) ir valsts aizsargājams mākslas vai arhitektūras piemineklis, tad attiecīgie darbi projekta stadijā jāsaskaņo ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju un darbi veicami ar inspekcijas rakstveida atļauju un tās kontrolē.

5. Karavīru kapsētā (brāļu kapos) esošo pieminekļu un piemiņas zīmju atjaunošanā jāievēro autentiskuma princips, īpaši, ja kapsēta pirms plānotajiem atjaunošanas, rekonstrukcijas un remonta darbiem, jau ir bijusi labiekārtota un rekonstruēta pēc apstiprināta projekta un tajā atrodas arhitektoniski un tēlnieciski nozīmīgi veidojumi ar zināmu autoru vārdiem. Šai gadījumā jāsaglabā esošais kapsētas plānojums, pieminekļu un piemiņas zīmju veidols.

Norādes zīmes (zīmju) ārpus karavīru vai represiju upuru kapsētas (kapu) teritorijas veidols, forma, informācija un atrašanās vieta izvietojamas ar attiecīgās pašvaldības saskaņojumu.

6. Ja pieminekļu un piemiņas zīmju atjaunošanas un rekonstrukcijas darbu rezultātā tiek plānots nomainīt esošo pieminekli vai piemiņas zīmi, tad uz jaunā pieminekļa vai piemiņas zīmes esošai informatīvā teksta daļai jābūt latviešu valodā, ja līdztekus valsts valodai informācijā lietota arī svešvaloda, tekstam valsts valodā ierādāma galvenā vieta, un formas vai satura ziņā tas nedrīkst būt mazāks vai šaurāks par tekstu svešvalodā. Nepieciešamības gadījumā var tikt pieprasīts notariāli apstiprināts informatīvā teksta tulkojums un apliecinājums par informatīvo tekstu saturisko identitāti latviešu valodā un lietotajā svešvalodā.

Informatīvās daļas tekstu veido atbilstoši starpvalstu līgumos izmantotajiem notikumu formulējumam (piemēram, *Pirmais pasaules karš*, *Otrais pasaules karš*) un apbedīto personu raksturojumam (piemēram, *Krievijas (padomju) armijas karavīri*). Saskaņotie informatīvās daļas teksti, ievērojot starpvalstu vienošanās principus, ir būvprojekta saskaņojuma daļa.

Karvīru un represiju upuru personas datus piemiņas zīmēs var ierakstīt arī attiecīgā svešvalodā.

7. Apbedīto ārvalstu karavīru sarakstus veido, pamatojoties uz attiecīgo valstu arhīvu sniegtajām izziņām. Kapsētas īpašnieka (valdītāja) rīcībā jābūt apbedīto personu sarakstam (pašvaldības dzimtsaraksta civilstāvokļa aktu registrācijas funkcija), pēc kura datiem var viennozīmīgi atpazīt uz piemiņas zīmes eksponētos personas datus, ievērojot personas datu apjomu un raksturu uz piemiņas zīmes.

Izmaiņas eksponētajos personas datus, kas saistītas ar piemiņas zīmju nomaiņu, personu datu labošanu vai papildināšanu, veicamas tikai pēc saskaņošanas ar attiecīgo pašvaldību un pilnvarotajām organizācijām. Saskaņoto personas datu saraksts tiek sastādīts 3 eksemplāros un nodots pašvaldībai, Latvijas un ārvalsts pilnvarotām organizācijām.

8. Jaunu individuālo kapa piemiņas zīmju uzstādīšana pieļaujama tikai pēc tās veidola un informatīvās teksta daļas saskaņošanas ar kapsētas īpašnieku vai apsaimniekotāju pēc ieinteresētās puses ierosinājuma. Izdevumus par jaunu vai labotu personas datu eksponēšanu sedz ieinteresētā puse.